

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Lyžařské areály v Euroregionu Šumava a hodnocení jejich kvality

Bakalářská práce

Vedoucí práce:
Mgr. Tomáš Krejčí

Autor:
Martina Hradilová

Brno 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Lyžařské areály v Euroregionu Šumava a hodnocení jejich kvality vypracovala samostatně a veškeré použité prameny informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorských zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školní dílo podle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 15. prosince 2015

.....

podpis

Poděkování

Děkuji tímto vedoucímu bakalářské práce Mgr. Tomáši Krejčímu za odborné vedení, cenné rady a připomínky ke zpracování tématu bakalářské práce. Dále děkuji také rodičům za podporu při studiu.

Abstrakt

Tématem mé bakalářské práce jsou Lyžařské areály v Euroregionu Šumava a hodnocení jejich kvality. V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy a ukazatele související s cestovním ruchem, Euroregionem Šumava a lyžováním. Důraz je kladen i na vliv sjezdového lyžování na přírodu. Praktická část práce se zabývá rozborem vybraných lyžařských areálů, zhodnocení jejich kvality a formulací doporučení pro jejich další rozvoj. Tato doporučení vycházejí i z autorčiných názorů a postřehů, formulovaných mnohaletými lyžařskými zkušenostmi.

Klíčová slova

Cestovní ruch, lyžařský areál, lyžování, Euroregion Šumava

Abstract

Topic of my thesis is Ski resorts Euroregion Šumava and reviews their qualities. The first section of this thesis discusses basic concepts related to tourism, the Euroregion Šumava and skiing. Includes also placed on the impact of downhill skiing on nature. The practical part deals with analysis of selected ski resorts and the subsequent evaluation and recommendations. End of work also includes my opinions and insights that come from my many years of skiing experience.

Keywords

Tourism, ski resort, skiing, Euroregion Šumava

Obsah

1 Úvod a cíl práce	7
2 Metodika práce	9
3 Literární rešerše	12
3.1 Cestovní ruch	12
3.1.1 Druhy a formy cestovního ruchu	12
3.1.2 Volný čas a rekreace	14
3.1.3 Sportovní cestovní ruch	14
3.2 Marketing	14
3.2.1 Služby lyžařských areálů	15
3.3 Historie lyžování	16
3.4 Lyžařská střediska a sjezdové tratě	17
3.5 Technické prostředky provozu lyžařských areálů	18
3.5.1 Sněhové podmínky	18
3.5.2 Lyžařské vleky a lanové dráhy	20
3.6 Sjezdové lyžování a jeho vliv na přírodu	20
3.7 Euroregion Šumava	21
4 Vybrané lyžařské areály v Euroregionu Šumava	24
4.1 Česká republika	24
4.1.1 Ski areál Železná Ruda – Ski&Bike Špičák	25
4.1.1.1 Stručná charakteristika	25
4.1.1.2 Převážní zařízení a sjezdovky	27
4.1.1.3 Jízdné	28
4.1.1.4 Dopravní dostupnost	28
4.2 Rakousko	29
4.2.1 Ski areál Hochficht	29
4.2.1.1 Stručná charakteristika	29

4.2.1.2	Přepavní zařízení a sjezdovky	31
4.2.1.3	Jízdné	32
4.2.1.4	Dopravní dostupnost	33
4.3	Německo	33
4.3.1	Ski areál Mitterdorf.....	33
4.3.1.1	Stručná charakteristika.....	33
4.3.1.2	Přepavní zařízení a sjezdovky	35
4.3.1.3	Jízdné	36
4.3.1.4	Dostupnost	36
5	Srovnání vybraných lyžařských areálů	37
5.1	Přepavní kapacita lanovek a vleků	37
5.2	Kvalitativní parametry přepravních zařízení	38
5.3	Počet kilometrů sjezdovek a počet sjezdovek.....	38
5.4	Ceny jízdného	39
5.5	Orografických podmínek (nadmořské výšky)	39
5.6	Obtížnost sjezdovek.....	39
5.7	Vhodnosti využití pro různé skupiny návštěvníků	40
6	Zhodnocení a doporučení lyžařským střediskům	41
6.1	Ski areál Železná Ruda – Ski&Bike Špičák	42
6.2	Ski areál Hochficht	43
6.3	Ski areál Mitterdorf.....	44
7	Závěr	46

1 Úvod a cíl práce

Cestovní ruch je v současnosti jedním z nejperspektivnějších odvětví v celosvětovém měřítku. Má velký podíl na tvorbě hrubého domácího produktu a pomáhá celkovému rozvoji v řadě zemí. Dále má velký přínos i pro jednotlivé regiony a jejich obyvatele.

Lze tak bezesbýtku konstatovat, že cestovní ruch se stal v posledních desetiletích důležitým celosvětovým fenoménem. Význam cestovního ruchu můžeme rozdělit do třech kategorií. Zaprvé, můžeme hovořit o jeho „osobním“ významu - což může zahrnovat lidskou potřebu poznání nových míst, lidí a věcí nebo jen potřebu prostého odpočinku. Druhou kategorií je význam společensko-politický a mezinárodní význam, kde jde především o zlepšování mezinárodních vztahů mezi národy a poznávání cizích kultur. Poslední třetí kategorií je ekonomický význam.

Rozmach cestovního ruchu je na jedné straně důsledkem uvedeného zvyšování životní úrovně (můžeme si dopřát využití svého volného času), na druhé straně je způsoben i častějším zájmem lidí o svůj životní styl. To je dobře patrné, především na aktivních formách cestovního ruchu, jejichž nabídka se v posledních letech nebývale rozšířila. Mezi tyto aktivity můžeme zařadit i sportovní cestovní ruch. Vyhledávání sportovních aktivit se projevilo i na rozmachu zimního cestovního ruchu. Ten je významně spojen se sjezdovým lyžováním a dalšími zimními sporty. Pro většinu zimních sportů je nezbytnou součástí snůh a dobré klimatické podmínky. Možnosti jeho realizace jsou proto výrazně regionálně diferencovány. Česká republika je např. množstvím sněhu poměrně limitována a rozvoj zdejších středisek je závislý na posunu v technickém vybavení areálů. Navíc, z okolních zemí především Rakousko, je zde významným konkurentem v nabídce podobných aktivit. V České republice se nachází 219 lyžařských středisek a mezi nejvýznamnější patří Krkonoše, Beskydy a Šumava. V Rakousku je celkem 371 lyžařských středisek a nejvýznamnější jsou Tyrolsko a Štýrsko. V Německu 286 lyžařských středisek a nejvíce lyžařských areálů se nachází v Bavorsku. Sjezdové lyžování patří k zimním sportům, které provozuje velká část obyvatel Rakouska, Německa tak i České republiky, avšak myslím si, že v Rakousku je tento sport považovaný za národní.

Téma mé bakalářské práce – Lyžařské areály v Euroregionu Šumava a hodnocení jejich kvality – jsem si vybrala z důvodu, že mi je lyžování už od malička blízké a každou volnou chvíli se snažím trávit na horách. Zimní dovolenou jsem trávila v různých lyžařských areálech, jak u nás tak i v zahraničí, především v Rakousku. Mezi nejdůležitější faktory při mém vlastním výběru lyžařského střediska, patří zejména náročnost a počet sjezdových tratí, nadmořská výška a cena skipasů.

Bakalářská práce je rozdělena do osmi kapitol. Hlavním cílem této práce je zhodnotit kvalitu vybraných lyžařských areálů na území euroregionu Šumavy a formulovat možná doporučení pro jejich další rozvoj. Práce analyzuje celkem tři lyžařská střediska a to Ski&Bike Špičák v České republice, ski areál Hochficht v Rakousku a ski areál Mitterdorf v Německu.

2 Metodika práce

K dosažení cíle jsem si zvolila metodu komparativní analýzy jednotlivých středisek a jejich následné srovnání dle sedmi kritérií.

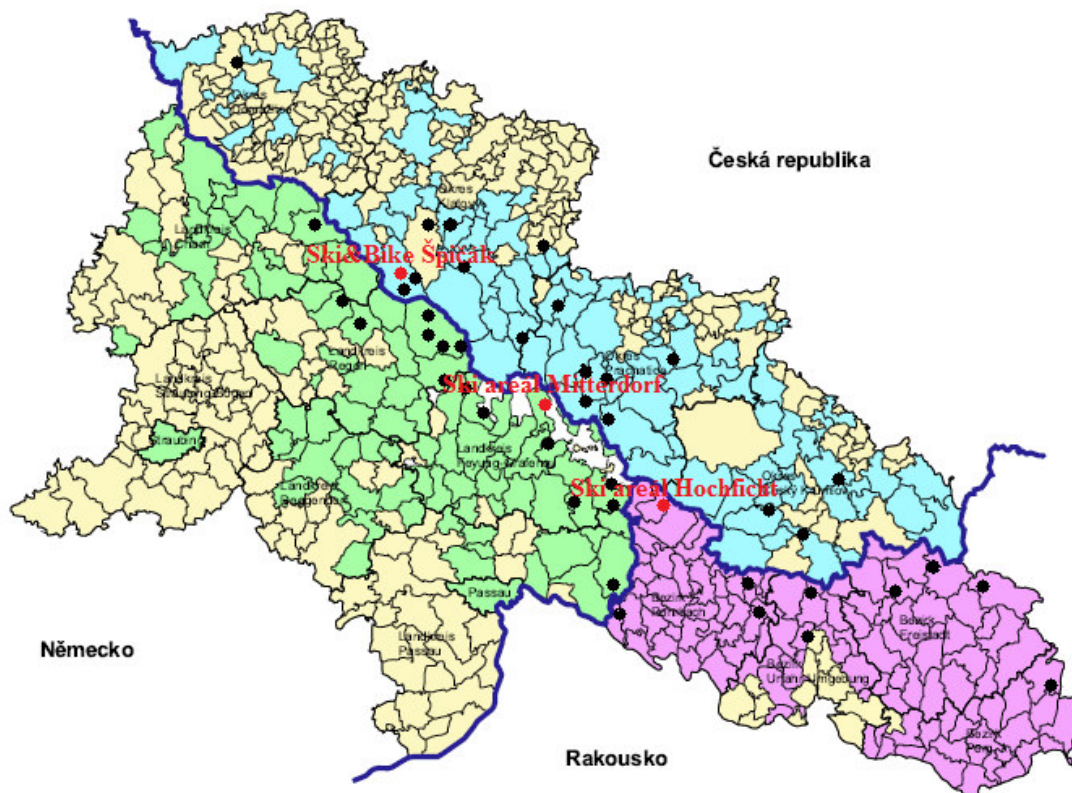
V prvním kroku byla provedena rešerše odborné literatury, zejména monografických a tematických knih a internetových zdrojů – konkrétně se jednalo o webové portály specializované na sjezdové lyžování. Na nich lze najít aktuální odkazy na všechny rakouské, německé a české areály (např. www.skinet.cz, detailní výčet je uveden v seznamu literatury na konci práce), což vylo v práci využito k identifikaci středisek v zájmovém území a následně i k výběru kritérií. Odborné monografie posloužily v práci k definování základních pojmů spjatých s tématem.

Ve druhém kroku – na základě studia internetových portálů zabývajících se lyžováním, stejně jako mapových podkladů, byly identifikovány lyžařské areály v Euroregionu Šumava. Těch bylo celkem více jak padesát (viz obrázek 1). S ohledem na rozsah práce bylo nutné provést na základě kritérií výběr těch nejvýznamnějších lyžařských lokalit. Mezi klíčové parametry patřily kapacity lanovek (ve smyslu čím větší kapacita, tím je lokalita významnější) a dopravní dostupnost lyžařských areálů. Kritérium kapacity lanovek a dopravní dostupnosti splňovalo více lyžařských areálů. Pro relevantní srovnání byly tyto tři lyžařské areály vybrány z důvodu dobré geografické blízkosti, tj. lze očekávat, že i potenciální návštěvník kteréhokoli areálu má možnost velmi snadno využít služeb zbylých dvou a vybrat si pro něj nejlepší nabídku.

Pro každou zemi bylo takto vybráno jedno středisko. Za Českou republiku bylo zvoleno lyžařské středisko Ski&Bike Špičák, za Rakousko ski areál Hochficht a za Německo ski areál Mitterdorf.¹ Na následující mapě můžeme vidět, že k žádnému z areálů se dá velmi snadno dostat po silnicích první třídy. Mimo jiné zde byla zaznamenána stručná charakteristika technického vybavení a služeb areálů.

---

¹ V Německu tyto kritéria nejvíce splňovalo středisko Velký Javor. Toto středisko však nemá funkční internetové stránky a telefonická i e-mailové komunikace s nimi nebyla možná. Z toho důvodu bylo vybráno středisko Mitterdorf.

Obrázek 1 Lyžařské areály v Euroregionu Šumava

Zdroj: Euroregion na česko-německé hranici – rok 2002, [ČSÚ, 2004]

Obrázek 2 Dopravní dostupnost lyžařských areálů

Zdroj: Mapy.cz, [Seznam.cz, 2004]

Ve třetím kroku bylo provedeno terénní šetření v každém z lyžařských areálů, které proběhlo v lednu roku 2015. Šetření trvalo v každém z areálů jeden celý den.

Veškeré tyto kroky vyústily ke stanovení kritérií pro hodnocení kvality lyžařských středisek (viz kapitola 6). Po vzájemném srovnání bylo možné formulovat doporučení k zlepšení kvality lyžařských areálů a výhledu do budoucna.

3 Literární rešerše

První část práce popisuje cestovní ruch a vymezuje základní pojmy spojené s lyžováním a lyžařskými areály. Poslední části první teoretické kapitoly informuje především o Euroregionu Šumava.

3.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch a cestování má dlouhou historii a jsou spjaty s počátky lidstva. První výpravy lze vnímat jako obchodní, vojensko-politické, náboženské, poznávací, sportovní či dokonce čistě prestižní. V dnešním slova smyslu počátky turismu jsou spojovány s rozvojem výrobních sil. V důsledku tohoto rozvoje byla posílena potřeba vzdělávání, regenerace sil prostřednictvím spojení s přírodou a posílením sociálních vazeb. Postupně byl vytvářen předpoklad pro realizace turismu v podobě volného času, rozvoje dopravy a další vybavenosti (Jakubíková, 2012)

Kromě již zmíněného cestovního ruchu se v odborné literatuře používá i pojem turismus. Tento pojem je odvozený z anglického slova tourism a je označován jak synonymum pro cestovní ruch. Turismus bývá označován jako složitý socioekonomický jev, který je ovlivňován celou řadou ekonomických i mimoekonomických oblastí společnosti. Z čehož vyplývá, že je mnohostranný a průřezový a je složité ho přesně definovat (Palatková, Zichová, 2014).

Podle Burgina a Hardimana (2012) turismus, včetně rekreace patří celosvětově mezi nejdůležitější a největší hospodářské odvětví. Zaměstnává přes 75 milionů lidí, což představuje více jak 30 % světového exportu služeb. Cestovní ruch ovlivňuje mnoho dalších hospodářských odvětví jako například doprava, stavebnictví, potravinářství atd. (Ryglová, Burian, Vejčnerová, 2011).

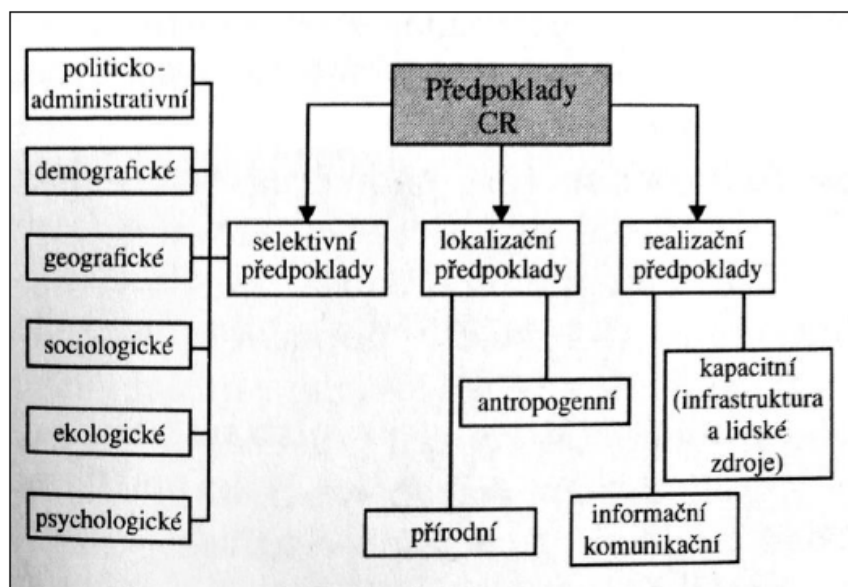
3.1.1 Druhy a formy cestovního ruchu

Ryglová (2009) uvádí, že vymezení cestovního ruchu umožňuje charakterizovat části jeho věcného projevu, druhy a formy účasti obyvatelstva. Cestovní ruch lze vyjádřit ve dvou úrovních. První úroveň je oblast spotřeby, kde je kladen důraz

především na uspokojování potřeb zákazníka a druhou úroveň v oblasti podnikatelských příležitostí, kdy se důležitou součástí ekonomiky stává společnost.

Podle Ryglové, Buriana a Vejčnerové (2001) jsou druhy cestovního ruchu určeny místem čerpání služeb cestovního ruchu, respektive podle **vztahu na platební bilanci** (export, import, domácí spotřeba), podle **místa** převažující realizace služeb cestovního ruchu, podle **způsobu financování**, podle **délky pobytu**, podle **způsobu účasti**, podle **ročního** a podle **vlivu na životní a sociokulturní prostředí**.

Zelenka a Pásková (2001), uvádějí schéma, které rozděluje předpoklady cestovního ruchu.

Obrázek 3 Předpoklady cestovního ruchu

Zdroj: Zelenka, Pásková [Výkladový slovník cestovního ruchu, 2012]

Formy cestovního ruchu odpovídají potřebám účastníků. Mezi základní formy cestovního ruchu patří rekreační, kulturně poznávací, sportovně - turistický a léčebný a lázeňský. Sportovně-turistický cestovní ruch využívá zájmu lidí o aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních činnostech, ale i organizování pasivní účasti na sportovních akcích. Patří sem různé druhy outdoorových i indoorových, letních i zimních sportovních soutěží, závodů a sportovních akcí.

3.1.2 Volný čas a rekreace

Jedním ze základních předpokladů rozvoje cestovního ruchu je svoboda člověka cestovat. Mezi další předpoklady patří volný čas a dostatek volných finančních prostředků (Jakubíková, 2012).

Zelenka a Pásková (2012) uvádějí rekreaci jako typickou aktivitu volného času. Rekreaci lze chápat ze dvou hledisek. Z užšího hlediska se rekreace chápe jako souhrn odpočinkových činností, které provozujeme ve svém volném čase. Z obecného hlediska chápeme rekreace jako způsob využití volného času, jehož součástí může být aktivní pohyb, účast na různých akcích, cestování a turistika.

3.1.3 Sportovní cestovní ruch

Podle definic cestovního ruchu je správné hovořit o sportovně založeném cestovním ruchu, který patří mezi tzv. specifické formy cestovního ruchu (Malcolm, 2008).

Sportovní cestovní ruch představuje volnočasovou aktivitu, které se účastní jedinci mimo své bydliště za účelem účasti na pohybových aktivitách, sledování pohybových aktivit nebo obdivování atraktivit, které jsou spojeny s pohybovými aktivitami (Gibson, 2006).

Kotlíková (2013) dělí sportovní cestovní ruch na tři složky, z nichž jedna je aktivní a dvě složky představují pasivní účast. Sportovní cestovní ruch lze zařadit i do dobrodružného cestovního ruchu v rámci té části, která se zabývá aktivní sportovní činností. Zejména pak, pokud se jedná o tzv. rizikové sporty. Jsou to sporty, které se odlišují od ostatních druhů sportů a to jak z hlediska rizik, tak z hlediska námahy, inovativnosti, ale i doby trvání či dokonce zábavy a emocí jako je například zorbing, alpinismus a mnoho dalších.

3.2 Marketing

Marketing se v tržním prostředí dotýká každého a setkáváme se s ním každý den. Nakupujeme nejrůznější zboží nebo využíváme velkou nabídku služeb. Marketing především působí a ovlivňuje naše chování a myšlení.

Osobnost návštěvníka sehrává pro lyžařská střediska klíčovou roli. Návštěvník je jednatel, rodina s dětmi nebo kterákoliv zájmová skupina, která přichází do lyžařského střediska za účelem uspokojení svých potřeb. Dle svých možností, zájmů a požadavků si návštěvník vybírá taková střediska, jejichž služby mu nejvíce vyhovují a také je ochoten za tyto služby zaplatit. Z hlediska lyžařských areálů je nezbytné požadavkům a přáním návštěvníka naslouchat (Csks.cz, 2013).

Marketing lze obecně definovat jako sociální a manažerský proces, ve kterém jak jednotlivci, tak i skupiny získávají určitý produkt prostřednictvím výměny produktů a peněz s ostatními (Zelenka, Pásková, 2012).

Marketing především slouží k uspokojování lidských potřeb prostřednictvím směny a pomocí nástrojů jako je marketingový mix a marketingový výzkum. Cílem marketingu je dosáhnout takové směny, aby uspokojila požadavky jednatelce tak i organizace (Foret, Procházka, Urbánek, 2005).

Marketingové řízení destinace je založeno na obecných principech managementu a marketingu, resp. marketingového řízení známého z firemní sféry. Koncept marketingového řízení destinace je relativně mladý a v současnosti i stále se vyvíjející. Marketingové řízení destinace se snaží o ovlivňování množství, složení, časového a prostorového rozložení poptávky v destinaci. Dále pak marketingové řízení destinace je procesem analýzy, plánování, stanovení cílů destinace, tvorby a prosazování komunikačních a dalších strategií (Palatková, 2011).

Cestovní ruch lze chápat jako velmi důležitou oblast služeb. Marketing cestovního ruchu lze formulovat jako koncepci postavenou na poznání jedinečnosti těchto služeb. Význam služeb v cestovním ruchu v době pobytu mimo místo svého trvalého bydliště roste. Růst je spojen s tím, že kromě každodenních potřeb se účastník snaží uspokojit další potřeby podmíněné rekreačními aktivitami (Ryglová, 2009).

3.2.1 Služby lyžařských areálů

Pobyt v lyžařském areálu si mnoho zákazníků spojuje s odpočinkem a zábavou. Doplňkové služby mohou na první pohled působit jako služby řízené na bázi dobrovolnosti či vlastní iniciativy střediska. Do této oblasti spadá soubor služeb, které určují celkovou úroveň kvality služeb (Csks.cz, 2010).

Mezi základní služby lyžařských areálů patří především ubytovací služby, stravovací služby, lyžařské školy a půjčovny lyžařského vybavení. V dnešní době je velice oblíbené zapojení relaxačních služeb. V podobě wellness zařízení jako jsou například masáže, vířivky, whirlpool, sauny a další (Csks.cz, 2010).

Funkcí ubytovacích služeb je umožnit ubytování mimo místo obvyklého pobytu účastníka cestovního ruchu včetně uspokojení jeho dalších potřeb, které s přenocováním nebo přechodným pobytem souvisejí. Stravovací služby jsou nedílnou součástí produktu cestovního ruchu a souvisí s uspokojením potřeby výživy člověka (Jakubíková, 2012).

Dalšími doplňkovými službami může být nabídka volnočasových aktivit, jako jsou například bobové a sánkařské dráhy, herny, diskotéky, ledové bary a další. V České republice je nabídka těchto služeb menší než v zahraničí. Zákazníci tyto služby začínají vnímat jako standard (Aldr.cz, 2013).

Nedílnou součástí lyžařských areálů jsou i parkovací služby ve středisku. Kromě parkování v dosahu sjezdové tratě dnes zákazník preferuje také hlídaná a bezpečná parkoviště. Tuto službu zákazník nejvíce ocení jako bezplatnou (Aldr.cz, 2013)

3.3 Historie lyžování

Podle Reichtera, Musila a Najmana (2007) můžeme dějiny lyžování dělit do dvou významných období. Jednak na období zhruba pětistiletého vývoje na severu Evropy a Asie, a na dobu přibližně posledních 125 let, kdy lyžování ovládlo především civilizované země – tam, kde byly vhodné klimatické a geografické podmínky.

Sjezdové lyžování patří již mnoho let k nejrozšířenějším zimním sportům. Kolébkou lyžařského sportu najdeme ve Skandinávii. První lyžaři měli velké těžkosti s technikou a nevhodným vybavením. Rok 1869 byl považovaný jako zlomový a za začátek alpského lyžování. Zlomovým bodem byl vynález pevného vázání od alpského průkopníka lyžování Mathiase Zdarského. V Rakousku je lyžování sportem číslo jedna a lyžovat zde umí většina obyvatel (Havel, 1997).

Česká republika patří mezi lyžařsky vyspělé země, přestože nemáme vysoké hory a lyžařská sezona zde většinou trvá maximálně čtvrt roku. Počátky lyžování v České Republice spadají do druhé poloviny 19. Století. Mezi průkopníky tohoto

sportu patří dr. Miroslav Tyrš, dr. Jiří Stanislav Guth-Jarkovský a Josef Rössler-Olšovský (Reichter, Musil, Najman, 2007).

3.4 Lyžařská střediska a sjezdové tratě

Lyžařská střediska se většinou spojují ve větší lyžařské oblasti. Lyžařské oblasti jsou vytvořeny za účelem provozování zimních sportů, které jsou vybaveny dopravními zařízeními, sjezdovými a běžeckými tratěmi, lyžařskými cestami a ostatními specifickými tratěmi (Mmr.cz, 2009).

Sjezdové tratě jsou vhodné a určené ke sjezdovému lyžování a snowboardingu, které jsou za tímto účelem označeny, kontrolovány a upraveny pro lyžaře a zabezpečeny před různými nebezpečími jako je například pád laviny (Hampala, 2004).

Sjezdové tratě jsou značeny podle stupně jejich obtížnosti. Značení sjezdových tratí má tři stupně, jejichž základním kritériem je povaha terénu. Sjezdové tratě jsou značeny pomocí kulatých terčů, které mají průměr 400 mm v odpovídající barvě. Součástí terče je i číslo sjezdové tratě. Provozovatelé areálů mají povinnost zajistit viditelné a správné označení obtížnosti tratě. Prvním stupněm – lehké (označené modrou barvou) jsou tratě, které nepřekračují 25% podélného a příčného sklonu. Druhým stupněm – středně těžké (označené červenou barvou) jsou sjezdové tratě, které nesmí překročit 40% podélného a příčného sklonu. Třetím stupněm – těžké (označené černou barvou) jsou tratě, které překračují maximální hodnoty pro středně těžké tratě (Skimagazin.cz, 2009).

Obrázek 4 Označení Sjezdových tratí (z leva – lehká, středně těžká a těžká trať)

Zdroj: Česká technická norma, [Mmr.cz, 2009]

3.5 Technické prostředky provozu lyžařských areálů

Lyžařská střediska jsou závislá na dobrých sněhových podmínkách. Technický sníh se svou strukturou značně liší od sněhu přírodního. Je především hustější a taje pomaleji než přírodní sníh. Bez technického sněhu by v dnešní době mnoho lyžařských areálů nemohlo fungovat. Velice důležitou roli provozu lyžařských areálů hraje vybavenost lyžařského střediska.

3.5.1 Sněhové podmínky

Přírodní sníh je lepší především v tom, že je méně zmrzlý a bližší k přírodě. Přírodní sníh vzniká ve volné atmosféře při vysoké kondenzaci vodních par při teplotě kolem $-12\text{ }^{\circ}\text{C}$. Sněhová vločka při dlouhém pádu na zem vymrzá zevnitř. Přírodní sníh vytváří větší a pestřejší vločky o průměru 0,2 až 5 mm (Snow, 2008).

Jelikož mnohdy přírodní sněhové podmínky nestačí je zapotřebí i technického sněhu. V našich podmínkách jsou převážně střediska s nižší nadmořskou výškou. V České republice je nejnižše položené středisko v Němčičkách v nadmořské výšce 180 m n. m. a nejvýše položené středisko je na Pradědu v nadmořské výšce 1440 m n. m (Ceske-sjezdovky.cz, 2010). V Rakousku je nejnižše položené středisko Dachstein-west v nadmořské výšce 443 m n. m. a nejvýše položené středisko Je ledovec Pitztal&Riffelsee ve výšce 3 440 m n. m (Skinet.cz, 2014). V Německu je nejvýše položené středisko ledovec Zugspitze v nadmořské výšce 2830 m n. m. a nejnižše položené středisko je Oberaudorf Hocheck v nadmořské výšce 483 m n. m. (Zimni-aply.cz, 2014).

České hory jsou odkázány na výrobu technického sněhu. Sníh se vyrábí pomocí sněhových děl a zasněžovacích tyčových děl. Pomocí sněhového děla vzniká sníh při teplotách kolem $-2,5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Sněhové dělo rozprašuje natlakovanou vodu do vzduchu. Z kapiček vody vzniknou ledové krystalky, které se cestou na zem nabalí další kapičkou vody a vznikne tak krystal technického sněhu. Výroba tohoto sněhu závisí na teplotě a relativní vlhkosti vzduchu. Použití děla vyžaduje neustálý zdroj vody, zajištěný systém nádrží a její rozvod po sjezdovkách pomocí čerpadel (Fyzmatik.pise.cz, 2010).

Obrázek 5 Sněhové dělo v lyžařském areálu Maria Alm – Hochkönig

Zdroj: vlastní foto

Obrázek 6 Tyčové sněžné dělo v lyžařském areálu Maria Alm - Hochkönig

Zdroj: vlastní foto

Kvalita vyrobeného technického sněhu je závislá na tom, jak důkladně promrznou kapky vody během letu na zem. Krystal technického sněhu má velikost okolo 0,1 až 0,8 mm a je kulatý. Technický sníh promrzá zvnějšku směrem dovnitř na rozdíl od přírodního sněhu. Krystal během krátkého letu nestihne pořádně zmrznout a obsahuje vyšší podíl vody. Z tohoto důvodu a malé velikosti má technický sníh větší hustotu. Na vytvrzení sněhu se používá sůl. Při jejím přimíchání sníh částečně roztaje

a vznikne tak směs slaného mokrého sněhu a vody. Tato směs ve snaze rozpustit sůl ztrácí teplo a zmrzne (Snow, 2008).

Technický sníh se záměrně vyrábí hustější a mokřejší, aby odpovídal zhruba tří dennímu přírodnímu sněhu. Velice důležitá je i následná péče o technický sníh. Péče se provádí především provzdušňováním a úpravou pomocí rolby. (Zelenka, Pásková, 2012).

3.5.2 Lyžařské vleky a lanové dráhy

Lyžařským vlekem rozumíme pevné dopravní zařízení. Toto dopravní zařízení je určeno k tažení lyžařů, snowboardistů atd. Na lyžařský vlek zpravidla přímo navazuje minimálně jedna lyžařská trať.

U lanové dráhy se jedná o dráhu, jejíž vozidla se pohybují po šikmé či vodorovné trase pomocí tažných lan. Slouží jako dopravní zařízení především pro zdolání velkých výškových rozdílů. Lanová dráha má vždy nejméně dvě stanice, horní a dolní. Některé lanové dráhy mohou mít i jednu nebo více mezistanic (Csks.cz, 2013).

3.6 Sjezdové lyžování a jeho vliv na přírodu

Štěpánek (2000) říká: „Z mnoha sportů, které původně s přírodou a krajinou souzněly, se díky jejich stále větší oblíbenosti, dostupnosti a masovosti stali největšími přírodními devastátory.“

Problematika životního prostředí a jeho ochrany se dostává čím dál tím více do pozornosti veřejnosti. Lidé postupně dospívají k názoru, že ochrana životního prostředí je velmi důležitá záležitost a je třeba zabývat se otázkami jak zlepšit vztah společnosti k přírodě. Díky velké oblibě tohoto zimního sportu narůstá potřeba nových lyžařských areálů, rozšiřování stávajících areálů či lepšího technického vybavení. Výstavba nových lyžařských areálů je velkým zásahem do krajiny. Sjezdové lyžování a dílčí aktivity mají negativní dopady na jednotlivé přírodní složky.

Flousek a Hračarik (2009) tvrdí, že první přírodní složkou negativně ovlivněnou sjezdovým lyžováním jsou lesy a krajinný ráz. Rozvoj lyžařských areálů je ve většině

případů navrhován na úkor lesních porostů a dochází tak k narušení základních funkcí lesa – stabilizace stanovištních podmínek a vodních poměrů či ochrany půdy. Fragmentace lesa pak přispívá ke snížení jeho ekologické stability a biodiverzity. Výrazný zásah do lesních porostů uzavřených horských údolí i dobře viditelných svahů navíc ovlivňuje krajinný ráz území a často snižuje jeho hodnotu.

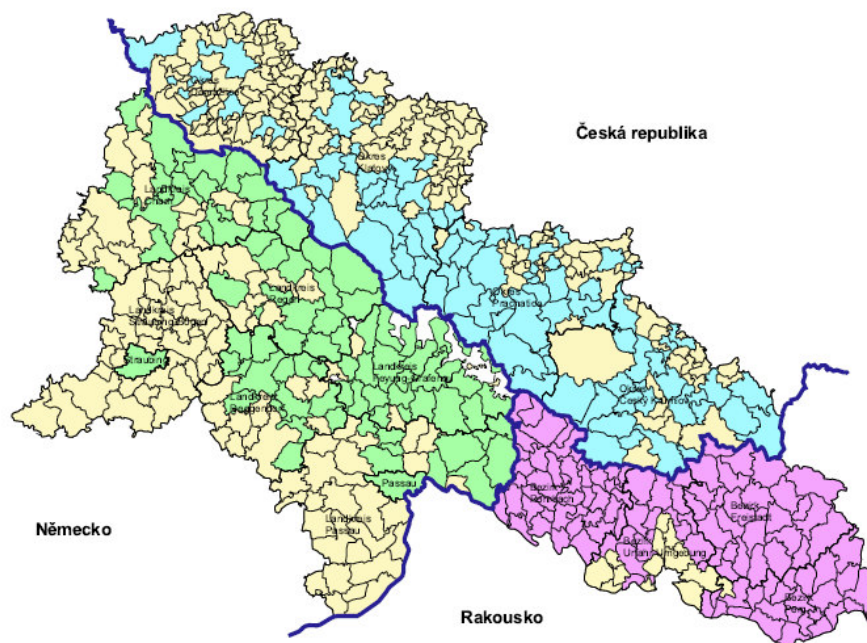
Negativní dopad na půdní a vodní poměry má také umělé zasněžování. Sjezdovky s technickým sněhem mají nejméně dvakrát větší masu sněhu (vody) než tratě s přírodním sněhem. Technický sníh má fyzikálně-chemické vlastnosti než sníh přírodní a taje o 2-6 týdnů později. Pro představu k 1 m³ umělého sněhu je třeba 250-500 litrů vody.

Další negativní ovlivnění plyne z hlukového a světelného znečištění. Mimo běžný denní provoz se jedná zejména o noční provoz sněžných děl, roleb a skútrů při údržbě sjezdovek a lanových zařízení. Noční provoz osvětlených sněhových děl pro výrobu technického sněhu bývá až o 1-2 řády vyšší (Hall, Page, 2006).

Do budoucna pro existenci lyžařských areálů důležité probíhající klimatické změny a to především očekávané problémy s menším množstvím přírodního sněhu a jeho kratší přítomnosti. Ze studií plyne krátkozrakost budování nebo rozšiřování lyžařských areálů, které nebudou moci v časovém horizontu desítek let zajistit kvalitní podmínky pro lyžování bez velkých nároků na vodní zdroje a energii. Již dnes se v Alpách jako neperspektivní jeví lyžařské areály v nadmořské výšce pod 1 500 m. Lyžařské areály v nižších polohách budou patrně zanikat (Bbc.co.uk, 2015).

3.7 Euroregion Šumava

Euroregion Šumava je prostorově kompaktní území, které se rozkládá na území tří států – Rakouska, Německa a České republiky. Euroregion je nástroj pro přeshraniční spolupráci regionálních organizací a obcí spojených s partnery ze všech hospodářských a sociálních oblastí. Nejstarší organizace vzniklá tímto způsobem je Euregio – oblast holandsko-německých hranic (Euroregio.cz, 2006).

Obrázek 7 Územní vymezení Euroregionu Šumava

Zdroj: Euroregion na česko-německé hranici – rok 2002, [ČSÚ, 2004]

Euroregion Šumava obsahuje největší souvisle zalesněné území střední Evropy, které je a jako tzv. „Zelená střecha Evropy“. Základním cílem Euroregionu Šumava je přispět k řešení problémů k čemuž přispívá vzájemné setkávání společenských a správních struktur (Czso.cz, 2005).

Euroregion Šumava vznikl v Českém Krumlově roku 1993. V České republice zahrnuje území okresů Domažlice, Klatovy, Prachatice, Český Krumlov a Strakonice. Zahraničními partnery jsou Euregio Bayerischer Wald – Unterer Inn v Bavorsku a Regionalmanagement Mühlviertel v Horním Rakousku.

Hlavní činností Euroregionu Šumava je:

- koordinace a zkvalitnění přeshraniční spolupráce,
- reprezentace regionu,
- výměna informací,
- správa Dispozičního fondu Programu přeshraniční spolupráce,
- účast na tvorbě strategií rozvoje a programů EU.

Výhody členství v Euroregionu Šumava jsou následující:

- obcím poskytují úplný informační servis,
- nabízí zprostředkování prvotních kontaktů pro zájemce o přeshraniční spolupráci mezi obcemi na bavorské, rakouské a české straně,
- prostřednictvím Regionální rozvojové agentury Šumava poskytuje technickou pomoc při podávání nejrůznějších projektů a dále poradenství v oblastech přípravy, samotného průběhu a vyhodnocení projektu,
- reprezentace celého regionu na veletrzích, propagačních materiálech

Činnost euroregionu Šumava by měla vést k prosazování názorů a zájmů obcí a měst v daném regionu, který odpovídá vývojem trendů oblasti. Euroregiony mají funkci koordinátora v příhraniční a regionální spolupráci v této oblasti společně s kraji. Euroregion Šumava – Bayerischer Wald – Mühlviertel se snaží o velmi úzkou spolupráci všechny třech částí tak, aby vystupovaly jako jeden příhraniční celek (Euroregio.cz, 2006).

4 Vybrané lyžařské areály v Euroregionu Šumava

Na území euroregionu Šumava se nachází více jak padesát lyžařských areálů. Protože takový počet značně překračuje rámec bakalářské práce, bylo nutné přistoupit k výběru menšího počtu středisek, vhodného pro analytickou část práce. Výběr byl proveden v několika krocích.

V prvním kroku byly použity dvě kritéria a to:

- kapacita lanovek/vleků² a
- dopravní dostupnost, což znamená krátká vzdálenost od silnice I. třídy.

Po aplikaci obou kritérií v tomto kroku zůstalo v souboru 38 lyžařských areálů.

Další krok spočíval v použití třech parametrů, kterými byly:

- alespoň 1x více-sedačková lanovka,
- alespoň 1x vlek pro děti,
- alespoň 3x vlek/kotva.

Použitím těchto tří kritérií zůstalo 15 lyžařských areálů.

V posledním kroku bylo použité kritérium geografické blízkosti, což znamená dobrou dostupnost areálů navzájem – tj. výsledný soubor tří středisek, který je dále hodnocen v následující kapitole, tak porovnává Ski&Bike Špičák v České republice, Hochficht v Rakousku a Mitterdorf v Německu.

4.1 Česká republika

Euroregion na straně České republiky leží převážně v Národním parku Šumava. Národní park Šumava vznikl roku 1991 a jeho rozloha je 680 km². Nadmořská výška je rozmezí od 600 m. n. n. do 1378 m. n. m. a jeho nejvyšší horou je Plechý. Vedení národního parku se snaží chránit přírodní společenstva, což se dostává do rozporu s rozvojem lyžařských středisek. Vedení parku se dále snaží zamezit dalšímu rozvoji

---

² Na základě vyhodnocení všech středisek byl u prvního kritéria použit limit 5 000 osob/hod. Tento limit je standard, který je považován za dostatečné přepravní kapacity lyžařských areálů.

lyžařských středisek a budování nových sjezdových tratí. Většina lyžařských středisek vznikla dříve než Národní park Šumava (Turek, 2007).

Rozmach lyžování se nevyhnul ani střediskům v oblasti euroregionu. Investuje se do lanovek, umělého zasněžování a dalšího vybavení, aby zde lyžař našel stejný komfort jako na západ od Šumavy (Turek, 2007).

Oblast Šumavy se podle klimatického členění patří do chladnější oblasti středoevropského středohorského typu podnebí. Průměrná roční teplota se pohybuje okolo 3,5 – 6,5°C. Vyskytují se zde malé výkyvy teploty a je zde velké množství rovnoměrně rozložených srážek (Lahota, 1995).

4.1.1 Ski areál Železná Ruda – Ski&Bike Špičák

4.1.1.1 Stručná charakteristika

Středisko nabízí sportovní i rodinné lyžování. Nachází se zde nejprudší sjezdovka v ČR – Šance. Jsou zde trasy pro ski-alpinisty a běžkaře. V areálu dále najdeme desítky kilometrů běžeckých tras (Lyzovani.spicak.cz, 2010).

Celková délka sjezdovek je 8,4 kilometrů a většinu z nich lze zasněžovat umělým sněhem. Areál má 5 hlavních sjezdovek: černou – Šance, dvě červené: U Zalomeného, Slalomová, dvě modré: Lubák, Turistická. Dále se v areálu nachází komplex pro děti a začátečníky včetně pohyblivého koberce a zábavního parku u hotelu Sirotek (Ceskehory.cz, 2010)

Převahu zajišťuje zejména čtyř-sedačková lanovka a deset vleků s celkovou kapacitou 5500 přepravených osob za hodinu. Cenově se Ski&Bike drží na úrovni nejlevnějšího pětihvězdičkového TOP střediska v ČR. O víkendech a svátcích jezdí mezi ostatními parkovišti v okolí areálu (Kaskády, hotel Karl) zdarma skibus (Lyzovani.spicak.cz, 2010).

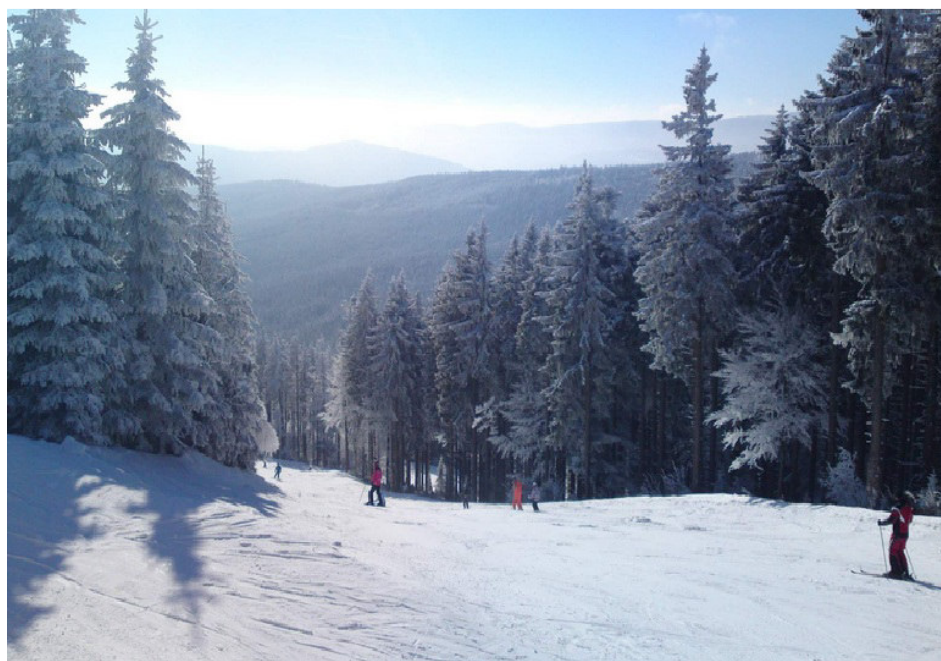
Lyžařský areál poskytuje lyžařskou školu, půjčovnu lyžařského vybavení, servis a úschovnu, funpark a areál lyžařské pohádkové Česko což je lyžařské dětské hřiště. Lyžařská škola má na Špičáku dlouholetou tradici a to už od roku 1975 a k dispozici jsou i instruktoři. Areál lyžařské pohádkové Česko je lyžařské hřiště pro děti s baby vlekem, pohyblivým kobercem, figurkami zvířátek a dalšími pomůckami pro lyžování. Celý prostor hřiště je ohraničen, aby byla zajištěna maximální bezpečnost dětí. Součástí

je i funpark Špičák je snowpark pro snowboardisty a freeskipery. V parku nejdete terénní vlny, skoky, bedny a převážně lehčí raily. Jsou zde i lehčí překážky, které si mohou vyzkoušet i děti (Lyzovani.spicak.cz, 2010).

Obrázek 8 Plán lyžařského střediska Ski&Bike Špičák

Zdroj: Interaktivní mapa, [Holidayinfo.cz, 2015]

Obrázek 9 Ski&Bike Špičák (leden 2015)

Zdroj: vlastní foto

4.1.1.2 Přepravní zařízení a sjezdovky

Vlek/Lanovky:	Délka:	Kapacita:
Lanová dráha Špičák	1272 m	2400 os./hod
Poma H 130 Zalomený	630 m	900 os./hod
Poma F 12 Lubák	411 m	600 os./hod
Lyžařská škola I. Poma S	200 m	300 os./hod
Lyžařská škola II. Mikeska	100m	250 os./hod
LŠ III. Dětský provazový vlek	50 m	100 os./hod
Sirotek I. Poma S	160 m	200 os./hod
Sirotek II. Nízký vlek DLH	100 m	250 os./hod
Poma S Goldho 1	100 m	200 os./hod
Penguinland	50 m	100 os./hod
Snowtubing	50 m	100 os./hod

Tabulka 1 Přepravní zařízení a jejich kapacita ve Ski&Bike Špičák v r. 2015

Zdroj: vlastní zpracování

V Českém lyžařském areálu se nachází devět lanovek a vleků. Většina těchto vleků je určena pro děti. Nachází se zde i areál Penguinland pro nejmenší což je přednost areálu a středisko by se mělo zaměřit především na rodiny s dětmi či lyžařské kurzy pro školy.

Sjezdovky:	Délka:
Šance	1425 m
U zalomeného	1475 m
Slalomová	1405 m
Turistická	1805 m
Lubák	411 m
Lyžařská škola I.	200 m
Lyžařská škola II.	100m
Školička	50 m
Sirotek I.	160 m
Sirotek II.	100 m
Snowpark	-
Goldhhof	100 m
Mikeska Snowtubing	100 m

Tabulka 2 Sjezdové tratě Ski&Bike Špičák

Zdroj: vlastní zpracování

Nejdelší sjezdovka tohoto střediska je Turistická, které měří 1 805 metrů. Tato sjezdovka má však nejnižší modré označení a má tedy lehkou obtížnost. Ostatní sjezdovky těžší náročnosti mají délku okolo 1,5 kilometru a mohou nabídnout návštěvníkům dobré lyžařské podmínky.

4.1.1.3 Jízdné

Časové jízdenky				
	Dospělí	Mládež	Děti	Rodinná
2hodiny	365	250	50	-
1-denní	580	385	80	1320
Celosezónní				
	Dospělí	Mládež	Děti	-
	6590	4395	880	-

Tabulka 3 Ceny jízdného Ski&Bike Špičák

Zdroj: vlastní zpracování

V letošní zimní sezóně 2014/2015 byl poprvé spuštěn projekt společného celosezónního skipasu „Czech Skipass“, který platí v 19 střediscích v České republice. Cílem tohoto projektu je prostřednictvím spolupráce lyžařských areálů posílit hlavně povědomí o zlepšování kvality lyžování na českých horách. Skipas si našel cestu k zákazníkům. Dospělá osoba zaplatí za tento skipas 11 000 korun. V premiérové sezóně se ho prodalo více jak stovky kusů a jeho držitelé lyžovali opravdu aktivně. V průměru každý z nich nalyžoval v sezóně 32 dnů a společně zaznamenal 71 tisíc průchodů turniketem (Ahscr.cz, 2015).

Provozní doba areálu je 8:30-16:00. Areál nabízí večerní lyžování každou středu, pátek a sobotu 18:30 - 21:00 (Ceskehory.cz, 2010).

4.1.1.4 Dopravní dostupnost

Areál se nachází nedaleko Železné Rudy, 40 km jižně od Klatov, v blízkosti hranic s Německem. Dostupnost autem i vlakem. Vzdálenost z Prahy je 163 km. Vzdálenost z Brna je 302 km (Ceskehory.cz, 2010).

4.2 Rakousko

Euroregion na Rakouské straně leží v regionu Horní Rakousko. Každý milovník zimních sportů má individuální požadavky, které se majitelé areálů snaží co nejvíce zajistit. Proto se lyžařská střediska v oblasti Horního Rakouska výrazně liší svým charakterem. Nalezneme zde rozmanité sjezdovky, chaty s vyhledávanými regionálními pochoutkami a krásné výhledy na hory (Oberoesterreich.cz, 2006).

Zimní cestovní ruch je zde důležitým faktorem národního hospodářství. Do této oblasti zasahuje území Solné komory, které je známé těžkou soli, lázeňstvím, jeskyněmi a čistými jezery. Návštěvníci sem jezdí nejen do hor, ale velmi často navštěvují oblast za vodáckými účely (Němec, 2002).

Povrch Rakouska tvoří z větší části Alpy, není se čemu divit, že se Rakousko stalo oblíbenou lyžařskou oblastí. Rakouské areály nabízí více jak 3 500 nejmodernějších lanovek v nadmořských výškách od 550 do 3 450 m. Přes 22 000 km sjezdových tratí ve více než 410 lyžařských areálech uspokojí i nejnáročnější lyžaře. Velkou výhodou je malá vzdálenost od našich hranic a střediska nabídnou návštěvníkům veškerý komfort a poskytnou řadu luxusních hotelů i apartmánových ubytování, obchodů či restaurací. Pro náročnější lyžaře je zde k dispozici 8 ledovcových areálů (Euroski.cz, 2003).

4.2.1 Ski areál Hochficht

4.2.1.1 Stručná charakteristika

Lyžařské středisko Hochficht najdete na Šumavě na rozhraní České republiky, Rakouska a Německa. Jedná se o kvalitní a moderní areál. Díky své velké rozmanitosti jednotlivých tratí je vhodný jak pro začátečníky, rodiny s dětmi, seniory tak i pro zkušené lyžaře. Lyžaři si zde mohou vyzkoušet závodní trať FIS, kde se v minulosti jel také Evropský pohár (Hochficht.at, 2005).

Lyžařské areál nabízí 20 kilometrů sjezdových tratí, na nichž jsou tři sedačkové lanovky, dvě kotvy, sedm vleků a pás pro přepravu dětí v Sunny Kids Parku. V parku se děti učí lyžovat na tratích různé obtížnosti. V tomto areálu se nachází i maskot Hopsík a doprovodné programy, aby děti lyžování bavilo. Skikrossový snow

park, který je součástí celého střediska nabízí adrenalinový zážitek v pohodě různých překážek a skokánků (Orbion.cz,2011).

Ski areál Hochficht nabízí návštěvníkům přesně 20,8 km sjezdových tratí, od modré až po černou. Sjezdovky jsou mezi sebou vzájemně propojené, můžete tak plynule přejíždět mezi jednotlivými vrcholy areálu – Hochficht – 1338 m, Reischelberg – 1281 m, Zwieselberg – 1163 m (Hochficht.at, 2005).

Milovníci běžeckých tratí si přijdou také na své, neboť zde naleznou spoustu kilometrů upravovaných tratí. V okolí Schönebenu se nachází přes 40 km tratí a v okolí městečka Horní Planá se nachází 25 km tratí (Hochficht.at, 2005).

Obrázek 10 Plán lyžařského střediska Hochficht

Zdroj: Interaktivní mapa, [Hochficht.at, 2015]

Obrázek 11 Ski areál Hochficht (leden 2015)

Zdroj: vlastní foto

4.2.1.2 Převravní zařízení a sjezdovky

Vleky/Lanovky:	Délka:	Kapacita:
Schwarzenbergbahn	116 m	1246 os./hod
Zwieselbergbahn	1150m	2200 os./hod
Hochfichtbahn	1578 m	2000 os./hod
Reischlberglift	1100 m	1200 os./hod
Holzschlaglift	412 m	1000 os./hod
Übungslift	90 m	718 os./hod
Rehberglifte	1100 m	2000 os./hod
Babylift	200 m	550 os./hod

Tabulka 4 Převravní zařízení a jejich kapacita ve ski areálu Hochficht v r. 2015

Zdroj: vlastní zpracování

Výhodou Rakouského střediska je vysoká přepravní kapacita. Tato přepravní kapacita je dána především třemi komfortními čtyř-sedačkovými lanovkami, které přepraví tisíce osob za hodinu. Dále se v areálu nachází pompy, které mají také vyšší přepravní kapacitu danou především délkou vleku.

Sjezdovky:	Délka:
Zwieselbergabfahrt	1500 m
Standardabfahrt	2000 m
Schönbergabfahrt	1000 m
Stierwiese	3400 m
Reischlbergabfahrt	1600 m
Zwieselberg	1000 m
Kramauer Skiroute	1700 m
Stirewiese	3400 m
Hochwald	1700 m
Wenzelwiese	700 m
Rehberg	1400 m
Schwarzenbergabfahrt	1400 m

Tabulka 5 Sjezdové tratě ski areálu Hochficht

Zdroj: vlastní zpracování

Pro zdatné lyžaře nabízí středisko ideální kombinaci všech obtížností sjezdových tratí. Nejvíce sjezdovek je zde červené, středně těžké obtížnosti a to přes deset kilometrů. Středisko má možnost umělého zasněžování všech sjezdových tratí což je výhodou pro špatné sněhové podmínky.

4.2.1.3 Jízdné

Časové jízdenky			
	Dospělí	Studenti/ Senioři	Mládež/ Děti
2hodiny	660	605	358
1-denní	949,00	908	605
Celosezónní			
	Dospělí	Studenti/ Senioři	Mládež/ Děti
	8525	4648	2998

Tabulka 6 Ceny jízdného ski areálu Hochficht

Zdroj: vlastní zpracování

Ceny jsou uvedeny v eurech a pro porovnávání jsou převedeny na české koruny – kurz 27,50 za 1 euro. Provozní doba areálu je 9:00 – 16:00. Večerní lyžování je každou středu a pátek 17:00-20:30 (Ceskehory.cz, 2010).

4.2.1.4 Dopravní dostupnost

Ski centrum se nachází v Rakousku u obce Klaffer am Hochlift asi 9 km od hraničního přechodu Zadní Zvonková. Z Lipna nad Vltavou se sem můžete dostat za pouhou hodinu. Vzdálenost z Prahy je 170 km. Vzdálenost z Brna je 298 km (Ceskehory.cz, 2010).

4.3 Německo

Euroregion se na Německé straně nachází v regionu Bavorsko. Bavorsko nabízí návštěvníkům pestrou paletu přírodních, historických, stavebních i kulturních zajímavostí. Jedná se o velmi bohatou zemi v rámci Německa a většina území má kopcovitý ráz s mohutnými hory (Tomášek, Střída, 1999).

Tato oblast nabízí ty nejlepší předpoklady pro sportovní činnosti v chladném ročním období. Nachází se zde nespočet lyžařských oblastí s dobře upravenými běžeckými a lyžařskými tratěmi a úžasnými sánkařskými dráhami (Tomášek, Střída, 1999).

Lyžování v Bavorsku nabízí spoustu kvalitních středisek. Můžete sjíždět nejen kopce, ale vydat se i na běžecké tratě nebo si vyzkoušet si závody psích spřežení. Oblast v centru Bavorského lesa je i lázeňské středisko, které nabízí relaxaci po sportu (E-zajezdy.cz, 2009).

4.3.1 Ski areál Mitterdorf

4.3.1.1 Stručná charakteristika

Lyžařský areál Mitterdorf bývá označován jako „ledovec Bavorského lesa“. Středisko je vhodné pro rodiny s dětmi i začátečníky. Nalezneme zde i přes 100 m extra široké sjezdovky, které jsou ideální pro carvingové lyžování (Mitterdorf.info, 2008).

Mitterdorf nabízí kurzy sjezdového lyžování, snowboarding či běhu na lyžích všech věkových kategorií a jsou zde k dispozici tři lyžařské školy. Navíc jsou zde servisní lyžařské dílny, půjčovna lyží a sánkařská dráha. Mimo jiné se zde nachází

bezplatné parkoviště o 700 parkovacích místech pro automobily a 20 pro autobusy (Mitterdorf.info, 2008).

Černá sjezdovka splňuje parametry FIS a kvalitní červená sjezdovka je využívána pro pravidelné konání Mistrovství Německa v synchronním lyžování. Snadno dostupné běžecké tratě jsou málo frekventované a vedou skutečně panenskou přírodou s nádhernými výhledy. Délka všech běžeckých tratí je 25 km (Skiresort.info, 2011).

Pro děti je zde připravený Ski Cirkus s nadstandardním zařízením. Dále jsou pro děti připravené 4 lyžařské školy s česky mluvícím lyžařským instruktorem. Nachází se zde nová snowtubingová dráha a boulovitá trať. Pro nejmenší je zde připravený koutek s možností hlídání dětí (Mitterdorf.info, 2008).

Obrázek 12 Plán lyžařského střediska Mitterdorf

Zdroj: Mapa areálu, [Mitterdorf.cz, 2015]

Obrázek 13 Ski areál Mitterdorf (leden 2015)

Zdroj: vlastní foto

4.3.1.2 Převravní zařízení a sjezdovky

Vleky/Lanovky:	Délka:	Kapacita:
Almberg	1200 m	1240 os./hod
Almwiesenlift	800 m	1100 os./hod
Kleiner Almberglift	500 m	1200 os./hod
Kisslingerlift	500 m	1026 os./hod
Kirchenlift	300 m	1100 os./hod
Junior-Ski-Cirkus	80 m	600 os./hod

Tabulka 7 Převravní zařízení a jejich kapacita ve ski areálu Mitterdorf v r. 2015

Zdroj: vlastní zpracování

Německé středisko není velké jak svou rozlohou, tak i vybaveností. Nachází se zde pouze pět lanovek a vleků, které ovšem mají vyšší přepravní kapacitu. Středisko nabízí ideální a bezpečné podmínky pro začínající, méně zdatné lyžaře a pro děti.

Sjezdovky:	Délka:
Kisslingerlift	500 m
Kleiner Almberg	500 m
Almberg	1500 m
Kirchenlift	350 m
Almwiesenlift	800 m
Hausörterlift	400 m
Junior-Ski-Cirkus	200 m

Tabulka 8 Sjezdové tratě ski areálu Mitterdorf

Zdroj: vlastní zpracování

Středisko nedisponuje dlouhými tratěmi, ale nabízí návštěvníkům extra široké sjezdovky pro bezpečné lyžování. Většina sjezdovek je mírná a ideální pro výuku dětí. Největší výhodou střediska je česky mluvící instruktor.

4.3.1.3 Jízdné

Časové jízdenky			
	Dospělí	Děti	Mládež
2hodiny	303	303	303
1-denní	605	440	303
Celosezónní			
	Dospělí	Mládež	Děti
	6590	4395	880

Tabulka 9 Ceny jízdného ski areálu Mitterdorf

Zdroj: vlastní zpracování

Ceny jsou přepočítány na české koruny-kurz 27,50 korun za 1 euro. Provozní doba areálu je 9:00-16:00. Večerní lyžování je každou středu a pátek 18:00-21:00 (Ceskehory.cz, 2010).

4.3.1.4 Dostupnost

Středisko leží v Německu asi 7 km za hraničním přechodem Strážný. Vzdálenost z Prahy je 172 km. Vzdálenost z Brna je 295 km (Ceskehory.cz,2010).

5 Srovnání vybraných lyžařských areálů

Tato kapitola se zabývá porovnáváním vybraných lyžařských areálů (viz kap. 4). Srovnání bylo provedeno na základě sedmi kritérii, konkrétně:

- přepravní kapacity lanovek a vleků,
- kvalitativní parametry přepravních zařízení,
- počtu kilometrů sjezdovek a počtu sjezdovek,
- ceny jízdného,
- orografických podmínek (nadmořské výšky),
- obtížnosti sjezdovek a
- vhodnost využití pro různé skupiny návštěvníků.

Každý z ukazatelů byl bodově ohodnocen na stupnici 1-3 podle významu pro návštěvníky. Poté bylo pro každé středisko vypočítáno celkové skóre, které je uvedené v tabulce 10.

5.1 Přepravní kapacita lanovek a vleků

Co se týče přepravní kapacity lanovek a vleků je na tom nejlépe ski areál Hochficht v Rakousku i přes to, že nemá největší počet lanovek a vleků. Nejvíce lanovek a vleků má středisko ski&bike Špičák a to přesto, že je ve srovnání na tom nejhůře. Trasy lanovek a vleků jsou kratší, proto i přepravní kapacita nedosahuje střediska Hochfichtu.

V rakouském středisku se nachází nejvíce sedačkových lanovek. Celkem má tři čtyř-sedačkové lanovky o celkové kapacitě 5 466 os./hod, což je více než má celé středisko ski&bike Špičák ten má pouze přepravní kapacitu 5 300 os./hod.

Specifikou německého střediska jsou kotvy, které se v dalších dvou střediscích se nevyskytují. V dnešní době jsou již kotvy a pomy zastaralé a slouží spíše pro kratší vzdálenosti vleků, neboť při delší vzdálenosti je lyžaře fyzicky náročné vyjet až nahoru.

5.2 Kvalitativní parametry přepravních zařízení

Pro toto kritérium bylo stanoveno bodové hodnocení lanovek a vleků v závislosti na jejich typu - ten se odlišuje mj. v kvalitě přepravy, která je bezesporu větší v případě sedačkové lanovky, než v případě pomy. Poma tak byla hodnocena jedním bodem, typ kotva dvěma body, přítomnost sedačkové lanovky znamenala získání pěti bodů

Nejlépe dopadlo rakouské středisko. Hochficht má tři čtyř-sedačkové lanovky a pět kotev. Z tohoto důvodu má také největší přepravní kapacitu ze všech sledovaných lyžařských středisek.

Německé středisko má jednu dvou-sedačkovou lanovku, čtyři kotvy a jednu pomu. S těmito přepravními zařízeními se umístilo na druhém místě.

Nejméně bodů získalo české středisko. Areál má sice 12 lanovek/vleků, ale pouze 5 určených ke klasickému lyžování. Z toho jednu čtyř-sedačku a čtyři pomy.

5.3 Počet kilometrů sjezdovek a počet sjezdovek

Ze šetření vyplývá, že rakouské středisko Hochficht překonává v délce sjezdových tratí obě střediska, což je dané délkou sjezdových tratí a vyšší nadmořskou výškou.

Rakouské středisko má celkem 20,8 km sjezdovek. České středisko má 7,5 km sjezdovek a nejhůře hodnocené německé středisko má pouze 4,2 km.

Kvůli horším geografickým podmínkám jsou české sjezdovky kratší než ty rakouské. Nejdelší sjezdovka se nachází ve ski areálu Hochficht s názvem Stierwise a měří 3,4 kilometru.

Kritérium počtu sjezdovek je důležité především pro velice dobré lyžaře, protože obecně platí, že čím více lyžujete, tím potřebujete více prostoru.

České a rakouské středisko má sice stejný počet sjezdovek, ale z celkových 12 sjezdovek v českém středisku je pouze 5 určených pro klasické lyžování. Ostatní sjezdovky jsou určeny pro lyžařské školy a snowpark.

Ve všech střediscích se nachází pouze jedna černá sjezdovka. Nejvíce červených sjezdovek a to 6 najdeme ve středisku Hochficht.

5.4 Ceny jízdného

Tento faktor je velmi těžké hodnotit, jelikož střediska jsou odlišná parametrově. Obecně platí, že každý lyžař si vybere středisko, které mu bude vyhovovat cenově i parametrově.

Nejvyšší cena permanentky je pro dospělé, slevy na jízdném mají senioři, studenti a děti.

Srovnala jsem ceny jízdného pro dospělého v hlavní sezóně, U rakouského a německého střediska jsou ceny uvedeny v eurech, proto jsem ceny přepočítala na české koruny-kurz 27,50 korun za 1 euro.

Nejdražším střediskem je rakouský areál Hochficht, který je určený pro zdatnější lyžaře (20,8 kilometrů). Výhodou jsou délky sjezdovek, kratší čekací doby a menší počet lyžařů na sjezdovkách.

Nejlevnějším střediskem je německé středisko Mitterdorf, kde ceny skipasů jsou přizpůsobeny délce sjezdových tratí.

5.5 Orografických podmínek (nadmořské výšky)

Všechny horní stanice lanovek a vleků končí ve výšce nad 1 000 m n. m. Nejvýše položenou stanicí nalezneme v Rakousku a to ve výšce 1 338 m n. m.

Největší rozdíl převýšení má ski areál Hochficht a to 700 m. Nejmenší převýšení má areál Mitterdorf v Německu a to 289m. Díky současným klimatickým podmínkám, kdy můžeme očekávat mírnější průběhy zimy, začínají být níže položená střediska spojena s nedostatkem sněhu.

Nejlépe dopadl ski areál Hochficht v Rakousku na druhém místě se umístil ski&bike Špičák v České republice a nejhůře dopadl ski areál Mitterdorf v Německu.

5.6 Obtížnost sjezdovek

Obecně neznamena, že čím prudší sjezdové tratě středisko bude mít, tím lépe na tom bude. Záleží spíše na rozmanitosti sjezdových tratí. Nejlépe dopadlo rakouské

středisko, které má nejvíce červených a modrých sjezdovek. Má také jednu černou sjezdovku, které měří 1 500 m.

Nejhůře dopadlo české středisko, protože má pouze jednu černou, dvě červené a dvě modré sjezdovky. Většina sjezdovek v českém středisku je určena pro lyžařské školy a děti. Zde černá sjezdovka měří 1 425 m.

Německé středisko se umístilo na druhém místě. Nejvíce sjezdovek má s prvním stupněm lehkého označení.

5.7 Vhodnosti využití pro různé skupiny návštěvníků

Návštěvníci byli rozděleni do šesti kategorií a to: začátečníci, rodiny s dětmi, pokročilí, mladí lidé, lidé ve středním věku a důchodci. To jsou v případě lyžování poměrně typické skupiny, které mají odlišné potřeby a požadavky na vybavenost areálů např. skupina začátečníků uvítá mírnější a kratší svahy, lidé ve středním věku a pokročilí spíše preferují rozmanitost sjezdových tratí a důchodci uvítají odpočinkové restaurace.

Po sečtení všech bodů dopadlo nejlépe německé středisko, hodí se tedy pro nejvíce skupin lidí. Naopak nejhůře dopadlo české středisko. Toto středisko se hodí nejvíce pro rodiny s dětmi a začátečníky.

Rakouské středisko se umístilo na místě druhém a nejvíce se hodí pro pokročilé lyžaře, mladé lidi a lidi ve středním věku.

6 Zhodnocení a doporučení lyžařským střediskům

V předchozí kapitole jsme srovnávali lyžařské areály podle různých kritérií. V tabulce číslo 10 můžeme vidět, že díky celkovému bodovému ohodnocení dopadl nejlépe ski areál Hochficht. Na druhém místě je lyžařské středisko Mitterdorf v Německu a na posledním místě se umístilo lyžařské středisko Ski&Bike Špičák v České republice.

	Ski&Bike Špičák	Hochficht	Mitterdorf
Kapacita lanovek a vleků	1	3	2
Počet kilometrů sjezdovek a počet sjezdovek	2	3	1
Ceny jízdného	2	1	3
Nadmořské výšky	2	3	1
Obtížnosti sjezdovek	1	3	2
Přepravní zařízení	1	3	2
Skupiny návštěvníků	1	2	3
Celkem	10	18	14

Tabulka 10 Celkové hodnocení lyžařských areálů

Zdroj: vlastní zpracování

Lidé, kteří podnikají na horách, se v posledních dvaceti letech soustředili spíše na technickou stránku věci, budování vleků, lanovek, zasněžování, úpravy terénu moderními rolbami. Z důvodu nedostatku sněhu bylo pro naše provozovatele nepříznivých několik zimních sezón, a proto začali lidé čím dál tím více vyjíždět do Alp. Tam zjistili, že za prakticky stejné peníze mohou dostat mnohem lepší a kvalitnější služby než u nás. Hlavní rozdíl byl především v čekacích dobách u lanovek, ochotě personálu a kvalitně upravených sjezdovek (Jakubíková, 2012).

Rakušané sledují především trendy v návštěvnosti. V České republice je převážně velká vzájemná rivalita jak mezi provozovateli lyžařských areálů tak i provozovateli ubytovacích a stravovacích zařízení. Německo má především velké rezervy v oblasti technologií, zasněžování a modernizace lanovek a vleků. Navíc v Německu nenajdeme větší propojování lyžařských areálů a tvoří spíše menší areály. Proto se ceny lyžařských skipasů drží poměrně nízko (Jakubíková, 2012).

Euroregion Šumava disponuje poměrně zachovanou a nezničenou přírodou. Větší část jeho rozlohy zabírají chráněná území – národní park, chráněné krajinné oblasti, přírodní parky, přírodní památky apod. Pro návštěvníky je to sice určitou garancí kvality životního prostředí, ale zároveň znamenají omezení rozvoje cestovního ruchu. Nadměrné využívání oblastí pro turismus zatěžuje životní prostředí a místní zdroje – způsobuje například znečištění emisemi dopravních prostředků a odpadem. Pro trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu je zapotřebí spolupráce obcí s místními podnikateli a obyvateli i mezi obcemi navzájem. Ubytovací a stravovací zařízení mohou zavést ekologicky šetrný provoz například tříděním odpadu, šetřením energie a vody, využíváním místních zdrojů potravin apod.

6.1 Ski areál Železná Ruda – Ski&Bike Špičák

Lyžařské středisko Ski&Bike Špičák disponuje relativně vyšší nadmořskou výškou na české poměry. Na první pohled se může zdát, že je středisko vybaveno velkým počtem sjezdových tratí, ale většina tratí je určena pro děti, což však není nevýhoda. Velký potenciál má toto středisko především pro rodiny s dětmi či lyžařské výcviky škol.

Pravidelně v zimní sezóně je v provozu Pendl Bus Skiareálu Špičák. Tento skibus jezdí mezi parkovištěm Kaskády, parkovištěm na Špičáckém sedle a skiareálem se zastávkou u hotelu Sirotek. Od Sirotku vede označená cesta přímo do skiareálu. Od skibusu do skiareálu je to zhruba 150 metrů. V zimě se tato cesta dá projet i na lyžích. Ski Bus je zdarma. Jeho provoz financuje Ski&bike Špičák a OREA Wellness hotel Horizont.

Středisku bych doporučila investovat do zmodernizování vleků, které by bylo vhodnější nahradit sedačkovými lanovkami. Pro ušetření peněz je možnost nákupu použitých lanovek z Rakouska. V České republice se koupila použitá lanovka ze zahraničí například na Ramzové nebo v Herlíkovicích.

Dále bych doporučila rozšíření sjezdových tratí. Vhodné by bylo i vybudování nových tratí. Problém však nastává, že středisko se nachází uprostřed Národního parku. Vedení parku a ochránáři přírody se snaží zabránit dalšímu rozvoji ski areál. Brání se kácení lesů, větší návštěvnosti lyžařů a tím související devastaci Národního parku.

Avšak středisko mělo zaměřit především na úpravu sjezdových tratí. V této oblasti je areál Špičák „zaostalý“. Na většině lyžařských tratí se střídaly ledové plotny s hromadami sněhu, což neposkytuje komfortní svezení. Déle za velkou chybu považují neočištěnou sedací plochu sedačky. Stačilo by sklopit na noc sedáky.

Přímo v areálu se nachází celoroční ubytování ve třech chatkách s celkovou kapacitou 88 lůžek. V chatách je pouze tělocvična, která je sice ideálním doplňkem pro soustředění nebo rekreaci, ale myslím si, že by většina ubytovaných lidí přivítala i možnost relaxačních aktivit například v podobě bazénu či vířivky. Při nepřízní počasí je možnost využít tuto sportovní halu s cvičební plochou 15 x 30 m. Osvětlená hala nabízí využití pro všechny druhy sportovních her jako jsou basketbal, volejbal, florbal, malá kopaná ale i pro aerobik nebo kondiční trénink. Pro ubytované sleva 50%.

V jedné z chat je jídelna, kde si můžou ubytovaní vybrat polopenzi či plnou penzi. Dále je v areálu horská restaurace s barem, která nabízí celodenní občerstvení. Ve ski areálu dále najdete dva stánky a jeden kiosek s rychlým občerstvením, které jsou v zimní sezóně otevřeny denně.

Wellness areál s bazénem, whirlpoolem, saunou, solárium a vodními lázněmi se nachází v hotelu Horizont, který leží asi 5 kilometru od lyžařského areálu.

Tento areál bych doporučila spíše pro rodiny s dětmi a rekreační lyžaře, které zde naleznou spoustu zajímavých a zábavných atrakcí. Nachází se zde areál lyžařské pohádkové Česko, které je velice pěkně vybavené různými figurkami zvířátek a dalšími pomůckami pro výuku lyžování. Dále za jednu z výhod považují dlouholetou tradici lyžařské školy, která zde působí už 40 let. Výuka probíhá jak ve skupinách tak i individuálně. Dětské lyžařské školy se mohou účastnit děti už od 3 let.

6.2 Ski areál Hochficht

Lyžařské středisko Hochficht v Rakousku nabízí nejvíce kilometrů sjezdových tratí. Za velkou výhodou střediska považují tři čtyř-sedačkové lanovky, které jsou pohodlné a uvezou větší počet lidí. Toto středisko je v současné době nejmodernější z pozorovaných středisek.

Středisko nabízí lyžování srovnatelné s některými vyspělejšími alpskými středisky. Oproti vyspěleším střediskům nabízí nepříliš dlouhé cestování bez placení rakouských dálničních poplatků. Do budoucnosti by středisko mohlo nahradit stávající vleky za další sedačkové lanovky. Nevýhodou pro některé lyžaře může být nejvyšší cena skipasů z porovnávaných středisek. Pro mě, jako velmi dobrého lyžaře je zde dobrý poměr kvality a ceny.

Většina českých lyžařů využívá ubytování na české straně, neboť je ubytování vyjde levněji. V okolí areálu se nachází spousta ubytovacích zařízení s velkou relaxační základnou. Od čtyřhvězdičkových hotelů, penzionů, apartmánů přes ubytování v soukromí či selském statku až po turistické ubytovny. Velkou výhodou tohoto střediska je možnost zakoupení výhodného balíčku ubytování se skipasy.

Z mého pohledu je toto středisko vhodné pro zdatnější lyžaře, jelikož zde najdeme přes 20 kilometrů poměrně dlouhých sjezdových tratí. Nachází se zde nejdelší sjezdovka Stierwise o celkové délce 3 400 m se středně těžkou obtížností. Za zmínku určitě stojí závodní trať FIS Standardabfahrt o celkové délce 2 000 m, kde se jel v minulosti Evropský pohár. Jestliže toužíte i po adrenalinu, můžete vyzkoušet boorder&ski-crossovou dráhu, která umožní akční poježdění jak na prkně, tak i na lyžích.

6.3 Ski areál Mitterdorf

Lyžařské středisko Mitterdorf nabízí extra široké sjezdovky, které jsou ale bohužel poměrně krátké. Středisko je na tom, co se týče modernizace nejhůře a mělo by v budoucnu renovovat a rozvíjet své zázemí.

Středisko má pouze něco málo přes 4 kilometry sjezdových tratí, tudíž by mělo především investovat peníze do navýšení počtu tratí a zároveň rozšířit stávající sjezdové tratě. Modernizace by se neměla vyhnout i kotvám, které by bylo vhodné z větší části nahradit sedačkovými lanovkami. Dále by středisko mělo uvažovat o propojení či spolupráci s ostatními středisky v blízkém okolí například s Velkým Javorem. Výhodou areálu jsou nejnižší ceny skipasů.

Pro české lyžaře je výhodou nově otevřený apartmánový dům, který vlastní český majitel. Dům se nachází pod jednou ze sjezdovek v nadmořské výšce 1 040m.

Přímo na sjezdovce je další penzion i s restaurací. Dále se přímo na sjezdovce nachází Gasthof-penzion Alpe, ve kterém se může ubytovat 30 hostů. V penzionu se nachází i restaurace. Na svahu je možnost rychlého občerstvení ve 3 restauracích a pro zahřátí je tu i Apres Ski bar.

V lyžařském areálu Mitterdorf si na své přijdou především začátečníci a rodiny s dětmi. Sjezdové tratě jsou zde především lehké obtížnosti a i délky tratí jsou poměrně krátké, což je pro začátečníky či mírně pokročilé lyžaře ideální. Pro děti je zde vybudovaný dětský cirkus, což znamená moderní výukové hřiště s nadstandardním zázemím. Velkou výhodou je, že se zde děti učí lyžovat v lyžařských školách, kde je k dispozici i česky mluvící instruktor.

7 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnotit kvalitu vybraných lyžařských areálů v Euroregionu Šumava a formulovat možná doporučení ke zlepšení nabídky na straně středisek. Zaměřila jsem na lyžařské areály Ski&Bike Špičák, ski areál Hochficht a ski areál Mitterdorf.

I přes nepřízeň počasí horská střediska zažila v roce 2015 dobrou sezónu. Teploty a srážky opět nedosahovaly dlouhodobého průměru, ale díky investicím do zasněžovací techniky z minulých let se jim podařilo dosáhnout srovnatelné návštěvnosti jako v obvyklých letech. Teplé počasí v prosinci a opožděný začátek zimní sezóny připomínal loňskou špatnou zimu. V minulé sezóně se zasněžovalo v průměru 35 dnů a srážek bylo také o trochu více, například v České republice se v průměru letošní zimu lyžovalo o 14 dní méně než normálně a to hlavně díky sněhovým srážkám v únoru.

Každé středisko má své výhody a nevýhody. Bakalářská práce ukázala, že Rakouské středisko Hochficht dosahuje vysoké úrovně poskytovaných služeb a vyrovnává se kvalitou mnohem vyspělejšími střediskům v zemi jako je například Hochkar, Lackenhof nebo Semmering. České a Německé středisko je především zaměřené na jiné cílové skupiny. Rakouské středisko získalo v souhrnu 18 bodů a umístilo se na prvním místě. Jako možná nevýhoda by mohla být vyšší cena skipasů, ale na druhé straně nabízí návštěvníkům nejlepší lyžařské podmínky, což je pochopitelně významným důvodem k návštěvě. Německé středisko celkem získalo 14 bodů a umístilo se na druhém místě. Lyžařský areál Mitterdorf je ideální volba pro začátečníky. České středisko na Špičáku získalo celkem 10 bodů a umístilo se na posledním místě. Jeho zřejmou výhodou je nabídka ideálního zázemí pro rodiny s dětmi.

Výhledem do budoucnosti by mohlo být uzavření spolupráce a vytvoření společného skipasu pro střediska Euroregionu Šumava, podobně jako je tomu např. oblast Ski amadé, která má jednotný skipas pro 25 lyžařských oblastí. Při vytvoření jednotného skipasu by mohla vzniknout i společná doprava v podobě skibusu, který by vozil návštěvníky mezi středisky, což má řadu dalších pozitivních dopadů a efektů na celé dotčené území

Oteplování klimatu bude způsobovat nedostatky sněhu a to zvláště v níže položených střediscích v nadmořské výšce pod 1 500 metrů. Mnohým z nich bude hrozit, že přijdou o zisky z lyžařské sezony a budou muset střediska zavřít. Pro některá střediska bude velice náročné přežít několik nepovedených zimních sezón. I proto bude pravděpodobně nutné rozšířit portfolio aktivit i mimo hlavní sezónu.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

Flousek, Jiří, Harčarik, Josef. *Sjezdové lyžování a ochrana přírody*. Péče o přírodu. 2009, roč. 10, č. 6, s 8-10. ISSN 1211-3603.

Foret, Miroslav, Petr Procházka a Tomáš Urbánke. *Marketing: základy a principy*. Vyd. 2. Brno: Computer Press, 2005, vi, 149 s. ISBN 80-251-0790-6.

Gibson, Heather, *Sport Tourism: Concept and Theories*. 1. vyd. London: Routledge, 2006. 274 s. ISBN 0-415-34809-9

Hall, Colin Michael, Page, Stephan. *The geography of tourism and recreation: environment, place and space*. 3. vyd. London: Routledge, 2006. 427 s. ISBN 9-78-0-415-33561-4.

Hampala, Michal. *Lyžařská střediska*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2004. 120 s. ISBN 80-251-0477-X.

Havel, J. a kolektiv: *Lyžování*. 1. Vyd. Brno: MZLU, 1997. 98 s. ISBN 80 – 7204 – 062 – 6.

Jakubíková, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, 313 s. ISBN 978-80-2474-209-0.

Kotlíková, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu: nové produkty z hlediska motivace účastníků cestovního ruchu, nové trendy v nabídce turismu pro specifické skupiny, názorné příklady ze zahraničí i z České republiky*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013, 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.

Lahota, Jiří, et al. *Ski atlas České republiky*. Praha: Debora, 1995. Šumava a okolí, 20 s. ISBN 80-85923-00-9.

Malcolm, Dominic. *The SAGE dictionary of sports studies*. 1. vyd. Los Angeles: SAGE, 2008, xiv, 2008. 290 s. ISBN 9781412907354.

Němec, Bohuslav. *Rakousko: kapesní průvodce*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2002, vii, 190 s. ISBN 80-7226-710-8.

Palatková, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2. vyd. Praha: Grada, 2014, 262 s. ISBN 978-80-247-3643-3.

Palatková, Monika. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 207 s. ISBN 978-80-247-3749-2.

Reichert, Jiří, Musil, Dalibor, Najman, Matěj. *Lyžování: od začátků k dokonalosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 188 s. Sport extra. ISBN 978-80-2471-724-1.

Ryglová, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009, 187 s. ISBN 978-80-7418-028-6.

Ryglová, Kateřina, Burian, Michal, Vajčnerová, Ida. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

Sosna, Iva. Technický sníh není zlý. *Snow*, roč. 7, č. 43, s. 12, ISSN 1214-0007

Štěpánek, Václav, Sport a krajina – konflikt zájmů? *Veronica*, roč. 14, č. 1, str. 1. ISSN 1802-212X.

Tomášek, Radmil, Střída, Miroslav. *Německo: průvodce do zahraničí*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1999. Globus (Olympia), 229 s. ISBN 8070335459.

Turek, Jakub. *Šumava a okolí: 36 tipů, kam na výlet*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. Outdoorový průvodce, 117 s. ISBN 978-80-247-2024-1.

Zelenka, Josef, Pásková, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

Atlas lyžařských středisek. *Skinet.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-10-07]. Dostupné z: <http://www.skinet.cz/atlas-lyzarskych-stredisek-alpy-cr-sr>

Burgin, S., Hardiman, N., 2012: *Extreme sports in natural areas: looming disaster or a catalyst for a paradigm shift in land use planning?* *Journal of Environmental Planning and Management*, roč. 55, č. 7, str. 921-940. [cit. 2015-10-15]. Dostupné z: <http://tandfonline.com>

Česká technická norma. *Mmr.cz* [online]. 2009 [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/9caa180b-2759-43c4-bf9b-9a313663dd5f/CSN-018027-ed2.pdf>

Euroregiony na česko-německé hranici – rok 2002 *czso.cz* [online]. 2005 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/csu/2004edicniplan.nsf/krajp/13-5120-04-xl>

Euroregion Šumava jihozápadní Čechy. *Euregio.cz* [online]. 2006 [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.euregio.cz/euregio/index.php?page=30&lang=cz&sm=1>

Klasifikace lyžařských středisek. *Csks.cz* [online]. 2013 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: www.csks.cz/filemanager/files/file.php?file=84

Klasifikace lyžařských středisek 2013. *Aldr.cz* [online]. 2013 [cit. 2015-12-10]. Dostupné z: <http://www.aldr.cz/doc/klasifikace-lyzarskych-stredisek>

Lanovka a skiareály Šumava, Česká les a Lipno. *Ceskehory.cz* [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.ceskehory.cz/lanovky-ski-arealy/sumava.html>

Lyžování Bavorsko. *E-zájezdy.cz* [online]. 2009 [cit. 2015-05-15]. Dostupné z: <http://lyzovani.e-zajezdy.cz/nemecko/bavorsko-bohmerwald>

Lyžování v Rakousku. *Euroski.cz*. [online]. 2003 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://www.euroski.cz/lyzovani-v-rakousku>

Lyžování a ubytování na horách. *Lyzarska-strediska.cz* [online]. 2008 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.lyzarska-strediska.cz/sumava/hochficht.html>

Mapy.cz [online]. 2004 [cit. 2015-08-19]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.6252330&y=49.8022514&z=8>

Mitterdorf. *Mitterdorf.info* [online]. 2008 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.mitterdorf.info/>

Německo. *Zimni-alpy.cz*. [online]. 2014 [cit. 2015-10-24]. Dostupné z: <http://www.zimni-alpy.cz/nemecko/>

Rakousko. *Orbion.cz* [online]. 2008 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://rakousko.orbion.cz/horni-rakousko/pruvodce/>

Rodinné zimní středisko Mitterdorf. *Ceskehory.cz* [online]. [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.ceskehory.cz/ski-areal/mitterdorf.html>

Rozkvetlé Horní Rakousko na jaře. *Oberoesterreich.cz* [online]. 2006 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.oberoesterreich.at/cz.html#oben>

Ski&Bike Špičák. *Lyzovani.spicak.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://lyzovani.spicak.cz/cz/clanky/akce-na-spicaku-2/>

Ski lift. *Skiresort.info* [online]. 2005 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.skiresort.info/ski-resort/mitterfirmiansreutalmberg-skizentrum-mitterdorf/ski-lifts/>

Technický sněh. *Fyzmatik.pise.cz* [online]. 2010 [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://fyzmatik.pise.cz/200-technicky-snih.html>

Tisková zpráva. *Ashcr.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: http://www.ahscr.cz/media/uploads/pro-media-tiskove_zpravy/tz_ahs_klimaticky_tepla_zima_navstevniky_neodradila.pdf

Výhody lyžování na Hochfichtu. *Hochficht.at* [online]. 2005 [cit. 2015-02-17]. Dostupné z: <http://www.hochficht.at/cs/zima-winter/lyzarsky-areal/data-a-fakta>

Změny klimatu ovlivní lyžování. *Bbc.co.uk* [online]. 2015 [cit. 2015-05-07]. Dostupné z: http://www.bbc.co.uk/czech/worldnews/story/2003/12/031202_ski_warning.shtml

Značení a zabezpečení v zimním středisku. *Skimagazin.cz* [online]. 2009 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://skimagazin.cz/dokumenty/CSN_01_8027.pdf

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1 Lyžařské areály v Euroregionu Šumava	10
Obrázek 2 Dopravní dostupnost lyžařských areálů	11
Obrázek 3 Předpoklady cestovního ruchu.....	13
Obrázek 4 Označení Sjezdových tratí (zleva – lehká, středně těžká a těžká trať).....	17
Obrázek 5 Sněhové dělo v lyžařském areálu Maria Alm – Hochkönig	19
Obrázek 6 Tyčové sněžné dělo v lyžařském areálu Maria Alm - Hochkönig.....	19
Obrázek 7 Územní vymezení Euroregionu Šumava	22
Obrázek 8 Plán lyžařského střediska Ski&Bike Špičák	26
Obrázek 9 Ski&Bike Špičák (leden 2015).....	26
Obrázek 10 Plán lyžařského střediska Hochficht.....	30
Obrázek 11 Ski areál Hochficht (leden 2015)	31
Obrázek 12 Plán lyžařského střediska Mitterdorf	34
Obrázek 13 Ski areál Mitterdorf (leden 2015).....	35
Tabulka 1 Přepravní zařízení a jejich kapacita ve Ski&Bike Špičák v r. 2015	27
Tabulka 2 Sjezdové tratě Ski&Bike Špičák.....	27
Tabulka 3 Ceny jízdného Ski&Bike Špičák	28
Tabulka 4 Přepravní zařízení a jejich kapacita ve ski areálu Hochficht v r. 2015.....	31
Tabulka 5 Sjezdové tratě ski areálu Hochficht	32
Tabulka 6 Ceny jízdného ski areálu Hochficht	32
Tabulka 7 Přepravní zařízení a jejich kapacita ve ski areálu Mitterdorf v r. 2015	35
Tabulka 8 Sjezdové tratě ski areálu Mitterdorf.....	36
Tabulka 9 Ceny jízdného ski areálu Mitterdorf	36
Tabulka 10 Celkové hodnocení lyžařských areálů	41